

Personas datu aizsardzība

Signe Plūmiņa
Datu valsts inspekcijas direktore

Personas datu definīcija jeb kas jāaizsargā

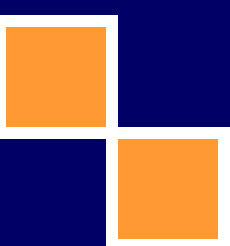

- **personas dati** —

- 1) jebkāda informācija, kas
 - 2) attiecas uz
 - 3) identificētu vai identificējamu
 - 4) fizisko personu
-

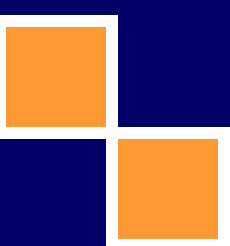

Jebkāda informācija, kas (...)

-
- jebkāda veida apgalvojumi par personu
 - „objektīvā” informācija - piemēram, konkrētas vielas atrašanās personas asinīs
 - „subjektīvā” informācija, viedokļi vai vērtējumi
-

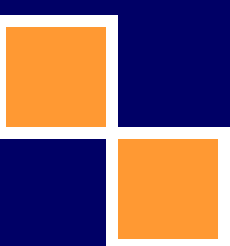

Jebkāda informācija, kas (...)

-
- nav jābūt patiesai vai pierādītai
 - informācijas saturs: jebkāds
 - ne tikai informācija, kas skar indivīda privāto un ģimenes dzīvi, bet arī par indivīda visa veida citām darbībām
-

Jebkāda informācija, kas (...)

-
- Informācija jebkādā formā - burtu, ciparu, grafiku, fotogrāfiju vai audio veidā
-

(...) attiecas uz (...) jeb saistība/attiecība ar indivīdu

- Informācija par personu
- Nolūks jeb mērķis novērtēt, īpaši attiekties vai ietekmēt personu, viņa statusu vai uzvedību
- izmantojot šos datus, iespējams ietekmēt konkrētas personas tiesības un intereses, ņemot vērā visus ar konkrēto lietu saistītos apstākļus

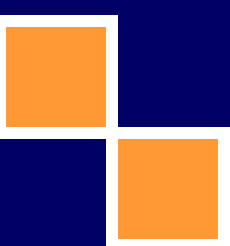

(...) identificētu vai identificējamu (...)

- Identificēta - personu grupā tā ir „atšķirama” no visiem pārējiem grupas locekļiem
 - Identificējama - ja to ir iespējams identificēt, kaut arī tas vēl nebūtu izdarīts
 - „Tieši” vai „netieši” identificējama
-

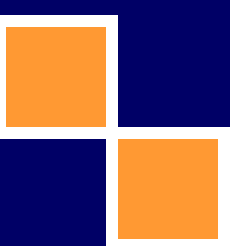

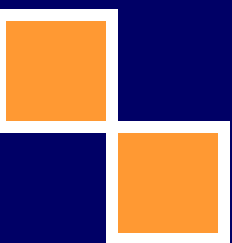
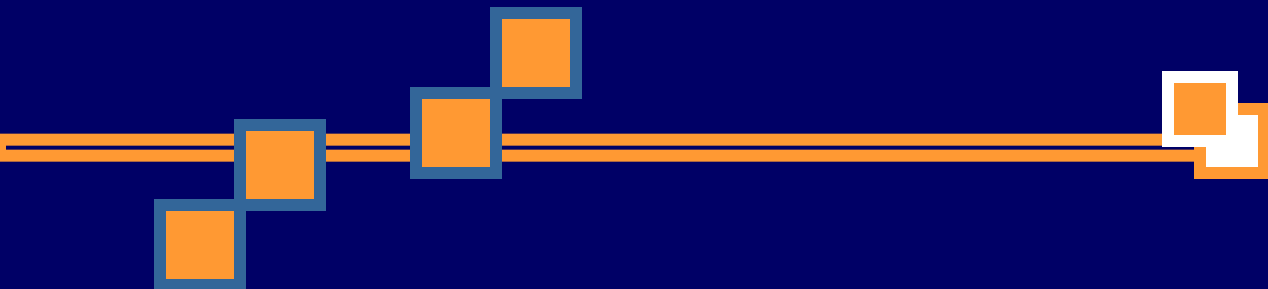
(...) identificētu vai
identificējamu (...)

-
- Identifikācijas līdzekļi
 - Datu apstrādātāja mērķis
 - Kodēti dati
 - Anonīmi dati
-

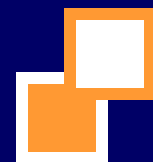

(...) fizisko personu (...)

-
- T.i. Cilvēki
 - Nav atkarīgs no tā vai ir konkrētas valsts pilsoņi vai iedzīvotāji
 - Mirušu personu dati
 - Juridiskas personas
-

Praktiskā datu aizsardzība jeb
ar ko sākt?

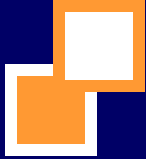

I. Izlemt apstrādāt (vākt) personas datus vai nē

- Izvērtēt ieguvumus no personas datu apstrādes
 - Izvērtēt personu attieksmi pret to, ka jūs apstrādāsiet datus
 - Meklēt alternatīvas personas datu apstrādei
-

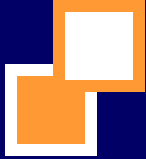

I. Izlemt apstrādāt (vākt) personas datus vai nē

- Apzināties kādus datus jūs vēlaties apstrādāt, lai sasniegtu jūsu izvēlēto mērķi
 - Ieskicēt juridiskos aspektus, kas prasa vai atļauj apstrādāt datus
 - Risināt visus aspektus saistībā ar apstrādi
 - Apzināties vai ir nepieciešama datu subjekta piekrišana, kā tā tiks iegūta
-

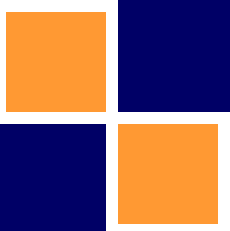
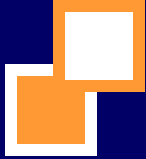

II. Godprātīga un likumīga apstrāde

- Jāsniedz informācija par jūsu kā apstrādātāja identitāti, par apstrādes mērķiem un citu informāciju, kas varētu būt nepieciešama datu subjektam
-

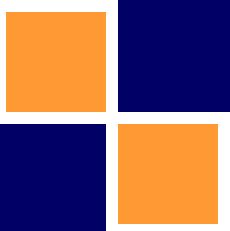
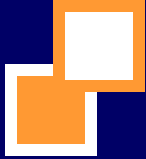

III. Informācijas standarti

-
- Jāizstrādā procedūras, lai kontrolētu informācijas kvalitāti pirms tiek uzsākta apstrāde
 - Procedūras proporcionālītātes principa ievērošanai
-

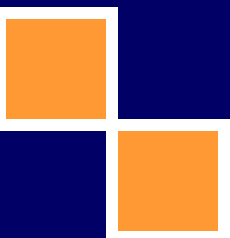

III. Informācijas standarti

-
- Procedūras, kas nodrošina, ka, ja personas dati nav bijuši precīzi, tad atjaunoto informāciju saņem arī tie, kas saņēmuši iepriekš neprecīzos datus
-

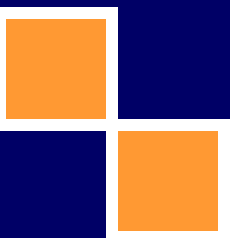

IV. Informācijas saglabāšana

-
- Nosakiet datu glabāšanas laikus dažādiem datu veidiem
 - Regulāri pārskatiet glabāšanas laikus, ņemot vērā biznesa vajadzības
 - Apzinieties vai nav tiesību akti, kas nosaka termiņus
 - Pārliecinieties, ka neaktuāla informācija, ja nav dzēsta, ir droši arhivēta
-

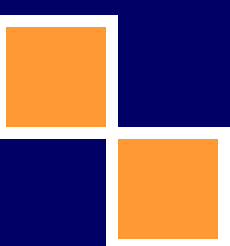

IV. Informācijas saglabāšana

-
- Pārlicināties vai dati, kas nodoti citam uzņēmumam arī tiek dzēsti vai iznīcināti vai nodoti jums atpakaļ
 - Nodrošiniēt kārtību, ar kuru palīdzību varat pārlicināties, ka minētās procedūras tiek ievērotas praksē
-

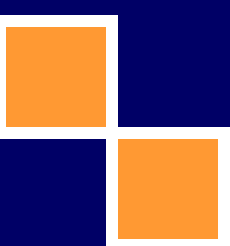

V. Informācijas drošība

-
- Aprakstiet veidus, kā nodrošināsiet atbilstošu drošības līmeni
 - Apzinieties tehniskos drošības standartus, kas jāievieš, lai aizsargātu datus
 - Aprakstiet organizatoriskos drošības pasākumus, kas jāievieš, lai aizsargātu datus
-

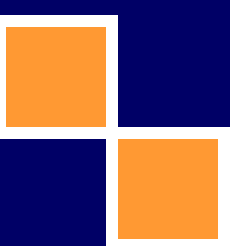

VI. Pieeja personas datiem

-
- Ieviesiet veidus, lai nodrošinātu, ka personas var izmantot savas pieejas tiesības datiem
 - Nodrošiniet alternatīvus pieejas veidus personām
 - Pārlicinieties, kas personas var piekļūt datiem, kuriem nepieciešams
-

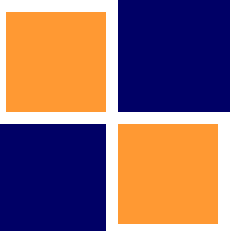
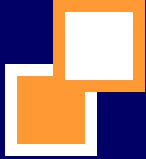

VI. Pieeja personas datiem

-
- Sniedziet personai ieteikumus par tās datu izmantošanu, avotiem un nodošanu
 - Sniedziet informāciju par izņēmumiem, kad datu subjekti nevarēs piekļūt saviem datiem jeb tie netiks tiem izpausti
-

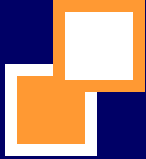
VII. Informācijas atklātība

-
- Sniedziet personām palīdzību par tiesību aktu piemērošanu attiecībā uz personas datu aizsardzību un vispārpieejamu informāciju
 - Ierobežotas pieejamības informācijas saraksts – valsts un pašvaldību iestādēm
-

Drošības pasākumi: organizatoriskie pasākumi

risku novērtēšana, vai atbildīgajiem par drošību ir atbilstoši resursi, vai ir drošības politika, drošības procedūras, vai tiek kontrolētas personas, kas atbild par drošību, drošības incidentu izmeklēšana, periodiska drošības pasākumu kontrole

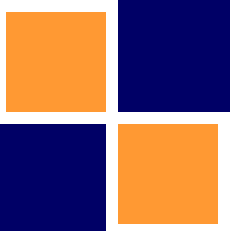
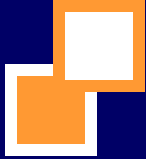
Drošības pasākumi: organizatoriskie pasākumi

Ja datus apstrādā cita organizācija:

- jāizvēlas organizācija, kas piedāvā garantijas personas datu drošībai
 - Rakstveida līgums
 - Jāveic atbilstošas minētās organizācijas pārbaudes
-

Drošības pasākumi: personāls

-
- Vai veicat saprātīgus soļus, lai pārbaudītu personas, tad kad vēl tikai veicat darbinieku atlasī?
 - Rakstveida apliecinājums par informācijas konfidencialitāti
 - Apmācība, t.sk. par riskiem, procedūrām, atbildību
 - Datoru un sakaru līdzekļu lietošana personiskām vajadzībām
-

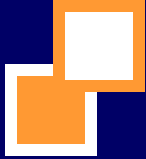

Drošības pasākumi: fiziskā drošība

- Cik drošas ir telpas? Kur tās atrodas (pirmais stāvs, ut.t.)
- Kur glabājas un kā tiek aizsargāti papīra formātā esošā informācija?
- Telpu pieejas kontrole
- Portatīvo iekārtu aizsardzība
- Vai jūs atbrīvojaties no papīra atkritumiem droši?

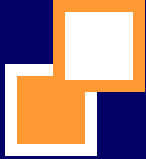

Drošības pasākumi: datoru drošība

- Vai eksistē procedūras par darbībām sistēmās?
 - Serveru drošība
 - Aizsardzība pret informācijas zudumu
 - Pieejas kontrole sistēmām
 - Regulāras programmatūras drošības pārbaudes
 - Portatīvajās ierīcēs apstrādātie personas dati
-

Drošības pasākumi: datoru drošība

- Informācijas dzēšanas un iznīcināšanas procedūras
 - Rezerves kopijas
 - Internets un e-pasts
 - Ja sniežat pakalpojumus elektroniski – kā tiek aizsargāti personas dati
-

Personas datu vākšana izmantojot Internetu

Tieši no datu subjektiem, izmantojot mājas lapas:

- Juridiskas personas jeb personas, kas vāc personas datus, identitāte
 - Personas datu apstrādes mērķis
 - Jebkāda cita veida informācija, lai sniegtu priekšstatu, ka apstrāde notiek godprātīgi
-

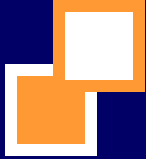

Personas datu vākšana izmantojot Internetu

- Privātuma atruna vienkāršā un saprotamā valodā
 - Cookies – sīkdatnes
 - Mājas lapu apmeklētāju IP adrešu lietošana, lai veidotu to profilus
 - Personas datu izmantošana Internetā personiskām vajadzībām
-

Personas datu vākšana izmantojot Internetu

- Datu ievākšana ne no datu subjekta – jāinformē datu subjekts par datu vākšanu, glabāšanu
 - Pārmērīgas pūles, lai sazinātos ar datu subjektu
-

Personas datu vākšana izmantojot Internetu

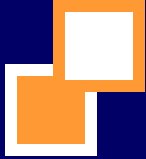
Interneta mājas lapas, kas adresētas bērniem:

- Speciāla valoda, kādā tiek informēti
 - Vecāku piekrišana, ja bērniem jāsniedz personas dati
 - Pārzinis vienmēr atbild par visu
-

Personas datu vākšana izmantojot Internetu

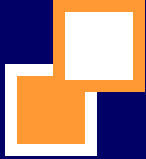
Kādos gadījumos tiek piemērots LR Fizisko personu datu aizsardzības likums:

- Ja uzņēmums izveidots LR
 - Ja izveidots citā ES valstī, tad piemēro tās valsts likumdošanu
-

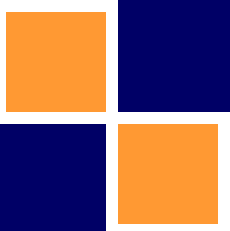

Izņēmumi, kad arī tiek piemērota LR likums

Ja nav izveidots ES valstīs, bet, piemēram, izvieta sīkdatnes LR lietotāju datoros un veido to profilus, ja mājas lapa tiek vadīta (hosted) no LR

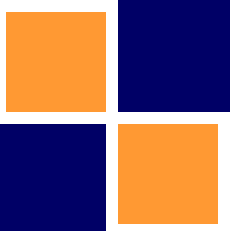
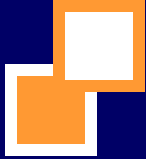

Aktualitātes 2008.gadā

-
1. Rekomendācija par personas datu definīciju
 2. Rekomendācija par komerciālu ziņojumu sūtīšanu
 3. Rekomendācijas par datu aizsardzību e-veselības jomā
-

Aktualitātes 2008.gadā

-
- Internet meklētājsistēmas
 - Elektroniskās nodokļu sistēmas
 - Tiešsaistes sociālie tīkli
 - Pasažieru menedžmenta sistēmas
 - Digitālā TV
 - RFID, biometrija,
-

Informācija jeb palīdzība

Datus valsts inspekcija

K.Barona iela 5 – 4

Rīga, LV – 1050

Tel: 7223131; 67814491 (reģistrācija)

Fax: 67223556

E-mail: info@dvi.gov.lv

www.dvi.gov.lv